

ร่าง

ข้อบังคับกรมเจ้าท่า

ว่าด้วยเรื่องการป้องกันมลพิษจากสารอันตรายที่ขนส่งทางทะเลในรูปแบบหีบห่อ พ.ศ. (THE PREVENTION OF POLLUTION BY HARMFUL SUBSTANCES CARRIED BY SEA IN PACKAGED FORM)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖๓/๑ ประกอบกับมาตรา ๑๖๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๖๐ เจ้าท่าโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม จึงออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับกรมเจ้าท่าว่าด้วยเรื่องการป้องกันมลพิษจากสารอันตรายที่ขนส่งทางทะเลในรูปแบบหีบห่อ พ.ศ. (THE PREVENTION OF POLLUTION BY HARMFUL SUBSTANCES CARRIED BY SEA IN PACKAGED FORM)”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันถัดจากประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดา กฎข้อบังคับ และระเบียบในส่วนที่บัญญัติไว้แล้ว ซึ่งขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“สารอันตราย” (Harmful Substances) หมายถึง สารที่เป็นมลพิษทางทะเลในข้อบังคับระหว่างประเทศว่าด้วยความปลอดภัยในการขนส่งสิ่งของอันตรายทางน้ำ (IMDG CODE) หรือที่ตรงตามเกณฑ์ในภาคผนวกของข้อบังคับนี้

“สารที่ก่อมลพิษต่อทะเล” (Marine Pollutant) หมายถึง สารที่อยู่ในเกณฑ์ตามภาคผนวกของข้อบังคับนี้

“สารที่ก่อมลพิษต่อทะเลอย่างร้ายแรง” (Severe Marine Pollutant) หมายถึง สารที่ถูกระบุให้เป็นสารที่ก่อมลพิษต่อทะเลอย่างร้ายแรงตามประมวลข้อบังคับระหว่างประเทศว่าด้วยความปลอดภัยในการขนส่งสิ่งของอันตรายทางน้ำ (International Maritime Dangerous Goods Code : IMDG CODE) และที่แก้ไขเพิ่มเติม

“IMDG CODE” หมายถึง ประมวลข้อบังคับระหว่างประเทศว่าด้วยความปลอดภัยในการขนส่งสิ่งของอันตรายทางน้ำ (International Maritime Dangerous Goods Code : IMDG CODE) และที่แก้ไขเพิ่มเติม

“รูปแบบหีบห่อ (Packaged form)” หมายถึง รูปแบบของบรรจุภัณฑ์ สำหรับบรรจุสารเคมีหรือวัตถุอันตราย เพื่อการจัดเก็บในสถานที่เก็บรักษานเรือ ตาม IMDG CODE

หมวด ก.

การบังคับใช้

ข้อ ๕ นอกจากจะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ข้อบังคับนี้ใช้บังคับกับเรือเดินทะเลระหว่างประเทศทุกลำที่บรรจุสารอันตรายในรูปแบบหีบห่อ

ข้อบังคับนี้ไม่บังคับใช้กับการเก็บสารอันตรายในรูปแบบหีบห่อภายในห้องเก็บของและอุปกรณ์ที่ใช้บนเรือ

ข้อ ๖ ในข้อบังคับนี้เรือที่บรรจุบรรจุภัณฑ์ที่ว่างเปล่าซึ่งได้ผ่านการใช้ในการบรรจุสารอันตรายจะต้องได้รับการปฏิบัติดังเช่นสารอันตราย เว้นแต่จะมีการระมัดระวังที่เพียงพอที่จะให้แน่ใจได้ว่าบรรจุภัณฑ์ไม่มีกากตกค้างสิ่งที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเล

ข้อ ๗ ห้ามมิให้ทำการบรรจุสารอันตราย เว้นแต่ได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติของข้อบังคับนี้

หมวด ข

รูปแบบบรรจุภัณฑ์

ข้อ ๘ การบรรจุหีบห่อบรรจุภัณฑ์ต้องเพียงพอที่จะลดอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเลโดยต้องคำนึงถึงส่วนประกอบของบรรจุภัณฑ์นั้น

ข้อ ๙ การบรรจุหีบห่อและบรรจุภัณฑ์อย่างน้อยต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องผลิตหรือจัดทำขึ้นตามระบบคุณภาพ (Quality Assurance) เพื่อให้บรรจุภัณฑ์ที่ผ่านการทดสอบมีมาตรฐานตามที่องค์การทางทะเลระหว่างประเทศกำหนดและมีสภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับการใช้งาน

(๒) ภาชนะหรือบรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุสิ่งของอันตรายต้องมีการบำรุงรักษาอย่างเหมาะสมตามคำแนะนำของผู้ผลิต

(๓) วัสดุซีเมนต์หรือวัสดุรองรับที่จัดทำขึ้นเพื่อรองรับหีบห่อของเหลวที่บรรจุในภาชนะที่ใช้สำหรับบรรจุสิ่งของอันตรายระหว่างขนส่ง ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(ก) มีความสามารถในการลดความเสี่ยงที่จะเกิดอันตรายจากของเหลวรั่วไหลให้น้อยที่สุด

(ข) ต้องจัดให้ไว้ในลักษณะที่สามารถป้องกันการเคลื่อนไหวของภาชนะที่ใช้สำหรับบรรจุสิ่งของอันตรายนั้นโดยให้ทำการหุ้มรอบภาชนะดังกล่าวอยู่ตลอดเวลา

(ค) ต้องมีปริมาณเพียงพอหรือมากพอที่จะซีเมนต์ของเหลวได้ในกรณีเกิดเหตุภาชนะที่ใช้สำหรับบรรจุสิ่งของอันตรายนั้นรั่วไหล

หมวด ค

ฉลาก และสัญลักษณ์

ข้อ ๑๐ หีบห่อที่บรรจุสารอันตรายต้องแสดงเครื่องหมายที่คงทนพร้อมชื่อทางเทคนิคที่ถูกต้อง (Correct Technical Name) ห้ามมิให้แสดงชื่อทางการค้าเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ต้องแสดงเครื่องหมายและฉลากที่บ่งชี้ว่าเป็นสารที่ก่อมลพิษต่อทะเล (Marine Pollutant) การระบุดังกล่าวอาจเพิ่มข้อมูลอื่นเท่าที่เป็นไปได้ เช่น การใช้หมายเลขสหประชาชาติ (UN Number)

ข้อ ๑๑ วิธีการแสดงเครื่องหมายชื่อทางเทคนิคที่ถูกต้องและฉลากบนหีบห่อบรรจุภัณฑ์สารอันตรายจะต้องแสดงข้อมูลที่ยังสามารถระบุว่าเป็นสารอันตราย ให้แสดงข้อมูลได้อย่างน้อย ๓ เดือนเมื่อจมน้ำทะเล การแสดงเครื่องหมายและฉลากที่เหมาะสม (Suitable Marking and Labelling) ต้องคำนึงถึงความคงทนของวัสดุที่เป็นเครื่องหมายและฉลากและติดคงทนบนพื้นผิวของบรรจุภัณฑ์

ข้อ ๑๒ หีบห่อบรรจุภัณฑ์สารอันตรายที่มีปริมาณน้อย (Small Quantities) สามารถยกเว้นในการปฏิบัติตามข้อกำหนดของการแสดงเครื่องหมายและฉลากโดยกำหนดให้เป็นไปตาม IMDG CODE

ข้อ ๑๓ หีบห่อที่บรรจุสารที่ก่อมลพิษต่อทะเล (Marine Pollutant) ต้องทำเครื่องหมายสัญลักษณ์สารที่ก่อมลพิษต่อทะเล (Marine Pollutant) ตามภาคผนวกของข้อบังคับนี้ เว้นแต่ :

(๑) หีบห่อที่บรรจุสารอันตรายที่ก่อมลพิษต่อทะเล (Marine Pollutant) ในบรรจุภัณฑ์ชั้นใน (Inner Packaging) มีปริมาณความจุ ๕ ลิตร หรือน้อยกว่า สำหรับของเหลวและปริมาณความจุ ๕ กิโลกรัม หรือน้อยกว่า สำหรับของแข็ง

(๒) หีบห่อที่บรรจุสารอันตรายที่ก่อมลพิษต่อทะเลอย่างร้ายแรง (Severe Marine Pollutant) ในบรรจุภัณฑ์ชั้นใน (Inner Packaging) มีปริมาณความจุ ๐.๕ ลิตร หรือน้อยกว่า สำหรับของเหลวและปริมาณความจุ ๕๐๐ กรัม หรือน้อยกว่า สำหรับของแข็ง

หมวด ง

เอกสาร

ข้อ ๑๔ บรรดาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบรรทุกสารอันตรายทางทะเล ซึ่งสารนั้นมีชื่อทางวิชาการที่ถูกต้องของแต่ละสารนั้นต้องนำมาใช้ ต้องไม่แสดงชื่อทางการค้าเพียงอย่างเดียว และต้องมีการระบุเพิ่มเติมด้วยคำว่า “สารที่ก่อมลพิษต่อทะเล” (Marine Pollutant)

ข้อ ๑๕ เอกสารการขนส่งสินค้าทางเรือที่จัดให้มี โดยผู้ส่งสินค้าให้รวมถึงใบรับรองหรือใบสำแดงว่าสินค้าที่ขนส่งนั้นได้มีการบรรจุหีบห่อและทำเครื่องหมาย ติดฉลากหรือประกาศที่เหมาะสม สำหรับการบรรทุกที่จะลดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเล

ข้อ ๑๖ เรือลำใดที่บรรทุกสารอันตรายต้องมีรายการจำเพาะหรือบัญชีสินค้า (Special list Or Manifest) ที่ระบุถึงสารอันตรายบนเรือและตำแหน่งของสารเหล่านั้น ผังรายละเอียดการจัดเก็บบนเรือ (Stowage Plan) ซึ่งกำหนดตำแหน่งของสารอันตรายอาจนำมาใช้แทนรายการจำเพาะหรือบัญชีสินค้านี้ได้ สำเนาของเอกสารดังกล่าวต้องเก็บไว้ที่ฝั่งโดยเจ้าของเรือหรือตัวแทนจนกว่าสารอันตรายได้ถูกขนถ่ายออกจากเรือสำเนาของเอกสารแต่ละฉบับต้องจัดเตรียมไว้สำหรับให้เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายของรัฐเมื่อทำการตรวจสอบก่อนที่จะออกเดินทาง

ข้อ ๑๗ เมื่อมีการดำเนินการเพื่อบรรทุกหรือถ่ายสินค้าแม้เพียงบางส่วน ณ สถานที่แวะพักแห่งใด เอกสารที่ได้รับการแก้ไขปรับปรุงซึ่งแสดงการขนส่งสารอันตรายบนเรือและตำแหน่งของสารเหล่านั้นบนเรือ หรือผังรายละเอียดการจัดเก็บจะต้องจัดเตรียมไว้สำหรับให้เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายของรัฐเมื่อทำการตรวจสอบก่อนที่จะออกเดินทาง

ข้อ ๑๘ เมื่อมีรายการเฉพาะหรือบัญชีสินค้าหรือผังการจัดเก็บ ตามข้อกำหนดของอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเล ค.ศ. ๑๙๗๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (The International Convention for the Safety of Life at Sea, ๑๙๗๔ as amended: SOLAS) อาจนำมาพร้อมกับเอกสารตามข้อบังคับนี้แต่ต้องมีการแบ่งแยกให้ชัดเจนระหว่างสารอันตราย (Harmful Substances) กับสารที่ก่อมลพิษต่อทะเล (Marine Pollutant)

หมวด จ

การจัดเก็บ

ข้อ ๑๙ การจัดเก็บบนเรือตามข้อบังคับนี้สารอันตรายต้องจัดเก็บอย่างเหมาะสมและปลอดภัยเพียงพอที่จะลดอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเลให้น้อยที่สุดโดยไม่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของเรือและคนบนเรือ

ข้อ ๒๐ ภายใต้การบังคับของข้อ ๑๙ สำหรับการจัดเก็บสารอันตรายที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเล (Stowage Marine Pollutant) ให้คำนึงถึง

(๑) ในกรณีที่เกิดเหตุจากสารที่ก่อมลพิษต่อทะเล (Marine Pollutants) แล้วก่อให้เกิดอันตรายที่รุนแรง (Severe Hazards) ต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเล สารต่างๆ เหล่านี้จะต้องถูกจัดเก็บและยึดตรึงอย่างแน่นหนา (Stowed and Secured) เพื่อลดความรุนแรงที่กระทบต่อความปลอดภัยของเรือและชีวิตคนบนเรือ

(๒) เมื่อสารที่ก่อมลพิษต่อทะเล (Marine pollutants) นั้น ๆ ถูกกำหนดให้จัดเก็บได้ทั้งบนระวาง (on deck) และห้องระวางสินค้า (under deck) ควรจัดเก็บไว้ในห้องระวางสินค้าเว้นแต่บนระวางจะมีการป้องกันที่เหมาะสม

(๓) เมื่อกำหนดให้จัดเก็บสารที่ก่อมลพิษต่อทะเล (Marine pollutants) บนระวาง (on deck) เท่านั้น ระวางนั้นต้องสามารถคุ้มกันการจัดเก็บดังกล่าวได้เป็นอย่างดี หรือจัดเก็บภายในพื้นที่กำบังคลื่นลม (sheltered areas) บนระวาง

หมวด ฉ
การจำกัดปริมาณ

ข้อ ๒๑ การจำกัดปริมาณด้วยเหตุผลทางวิทยาศาสตร์และทางเทคนิค สารอันตรายบางชนิด ต้องห้ามบรรจุหรือจำกัดปริมาณซึ่งอาจบรรจุบนเรือแต่ละลำ ในการพิจารณาการจำกัดปริมาณต้อง คำนึงถึงขนาด การต่อสร้างเรือและอุปกรณ์ของเรือ และการบรรจุที่ห่อและลักษณะของสารนั้นๆ

หมวด ช
ข้อยกเว้น

ข้อ ๒๒ ห้ามมิให้มีการทิ้งสารอันตรายที่ขนส่งทางเรือในรูปแบบที่ห่อ เว้นแต่ในกรณีที่เป็น ต่อความปลอดภัยของเรือและชีวิตคนบนเรือ โดยต้องกำหนดมาตรการที่เหมาะสมบนพื้นฐานของคุณสมบัติ ทางกายภาพ เคมี และชีวภาพของสารอันตรายในการชะล้างสารที่รั่วไหลออกนอกเรือ โดยการปฏิบัติตาม มาตรการดังกล่าวต้องไม่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของเรือและคนบนเรือ

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๔ ใบสำคัญรับรองการตรวจเรือเพื่ออนุญาตให้ใช้เรือที่เจ้าพนักงานตรวจเรือของกรมเจ้าท่า ออกให้ก่อนข้อบังคับฉบับนี้ มีผลบังคับใช้และยังไม่หมดอายุ ให้สามารถใช้ได้ต่อไปจนครบอายุของใบสำคัญ รับรองนั้น

ประกาศ ณ วันที่

เดือน

พ.ศ. ๒๕๖๒

()

อธิบดีกรมเจ้าท่า

ภาคผนวก

เกณฑ์การจำแนกสารอันตรายในรูปแบบหีบห่อ

เพื่อวัตถุประสงค์ของภาคผนวกนี้ สารที่ได้จำแนกตามเกณฑ์ดังกล่าวต่อไปนี้เป็นสารอันตราย :

(๑) อันตรายทางน้ำเฉียบพลัน (ระยะสั้น)

<p>กลุ่ม : เฉียบพลัน 1</p> <p>96 ชั่วโมง LC₅₀ (สำหรับ ปลา)</p> <p>48 ชั่วโมง EC₅₀ (สำหรับ สัตว์เปลือกแข็ง)</p> <p>72หรือ96 ชั่วโมง ErC₅₀ (สำหรับสาหร่ายหรือพืชน้ำอื่นๆ)</p>	<p>≤ 1 มิลลิกรัม/ลิตร และ/หรือ</p> <p>≤ 1 มิลลิกรัม/ลิตร และ/หรือ</p> <p>≤ 1 มิลลิกรัม/ลิตร</p>
--	---

(๒) อันตรายทางน้ำระยะยาว

๒.๑ สารที่ไม่สามารถย่อยสลายได้อย่างรวดเร็วซึ่งมีข้อมูลความเป็นพิษเรื้อรังเพียงพอ

<p>กลุ่ม : เรื้อรัง 1</p> <p>Chronic NOEC or ECx (สำหรับ ปลา)</p> <p>Chronic NOEC or ECx (สำหรับ สัตว์เปลือกแข็ง)</p> <p>Chronic NOEC or ECx (สำหรับสาหร่ายหรือพืชน้ำอื่นๆ)</p>	<p>≤ 0.1 มิลลิกรัม/ลิตร และ/หรือ</p> <p>≤ 0.1 มิลลิกรัม/ลิตร และ/หรือ</p> <p>≤ 0.1 มิลลิกรัม/ลิตร</p>
<p>กลุ่ม : เรื้อรัง 2</p> <p>Chronic NOEC or ECx (สำหรับ ปลา)</p> <p>Chronic NOEC or ECx (สำหรับ สัตว์เปลือกแข็ง)</p> <p>Chronic NOEC or ECx (สำหรับสาหร่ายหรือพืชน้ำอื่นๆ)</p>	<p>≤ 1 มิลลิกรัม/ลิตร และ/หรือ</p> <p>≤ 1 มิลลิกรัม/ลิตร และ/หรือ</p> <p>≤ 1 มิลลิกรัม/ลิตร</p>

๒.๒ สารที่สามารถย่อยสลายได้อย่างรวดเร็วซึ่งมีข้อมูลความเป็นพิษเรื้อรังเพียงพอ

<p>กลุ่ม : เรื้อรัง 1</p> <p>Chronic NOEC or ECx (สำหรับ ปลา)</p> <p>Chronic NOEC or ECx (สำหรับ สัตว์เปลือกแข็ง)</p> <p>Chronic NOEC or ECx (สำหรับสาหร่ายหรือพืชน้ำอื่นๆ)</p>	<p>≤ 0.01 มิลลิกรัม/ลิตร และ/หรือ</p> <p>≤ 0.01 มิลลิกรัม/ลิตร และ/หรือ</p> <p>≤ 0.01 มิลลิกรัม/ลิตร</p>
<p>กลุ่ม : เรื้อรัง 2</p> <p>Chronic NOEC or ECx (สำหรับ ปลา)</p> <p>Chronic NOEC or ECx (สำหรับ สัตว์เปลือกแข็ง)</p> <p>Chronic NOEC or ECx (สำหรับสาหร่ายหรือพืชน้ำอื่นๆ)</p>	<p>≤ 0.1 มิลลิกรัม/ลิตร และ/หรือ</p> <p>≤ 0.1 มิลลิกรัม/ลิตร และ/หรือ</p> <p>≤ 0.1 มิลลิกรัม/ลิตร</p>

๒.๓ สารที่ไม่มีข้อมูลความเป็นพิษเรื้อรังเพียงพอ

<p>กลุ่ม : เรื้อรัง 1</p> <p>96 ชั่วโมง LC₅₀ (สำหรับ ปลา)</p> <p>48 ชั่วโมง EC₅₀ (สำหรับ สัตว์เปลือกแข็ง)</p> <p>72หรือ96 ชั่วโมง ErC₅₀ (สำหรับสาหร่ายหรือพืชน้ำอื่นๆ)</p>	<p>≤ 1 มิลลิกรัม/ลิตร และ/หรือ</p> <p>≤ 1 มิลลิกรัม/ลิตร และ/หรือ</p> <p>≤ 1 มิลลิกรัม/ลิตร</p>
<p>และสารเคมีที่สลายตัวช้า และ/หรือ ค่า log K_{ow} ≥ 4 (หรือในกรณีที่จากการทดลองพบว่า BCF <500)</p>	

<p>กลุ่ม : เรื้อรัง 2</p> <p>96 ชั่วโมง LC₅₀ (สำหรับ ปลา)</p> <p>48 ชั่วโมง EC₅₀ (สำหรับ สัตว์เปลือกแข็ง)</p> <p>72หรือ96 ชั่วโมง ErC₅₀ (สำหรับสาหร่ายหรือพืชน้ำอื่นๆ)</p>	<p>> 1 - ≤ 10 มิลลิกรัม/ลิตร และ/หรือ</p> <p>> 1 - ≤ 10 มิลลิกรัม/ลิตร และ/หรือ</p> <p>> 1 - ≤ 10 มิลลิกรัม/ลิตร</p>
<p>และสารเคมีที่สลายตัวช้า และ/หรือ ค่า log K_{ow} ≥ 4 (หรือในกรณีที่จากการทดลองพบว่า BCF <500), หรือในกรณีที่ค่าความเป็นพิษเรื้อรัง NOECs > 1 มิลลิกรัม/ลิตร</p>	